

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Jog- és Államtudományi Kar

I
A
S

iustum
aequum
salutare

Jogtudományi folyóirat

Budapest

VIII. 2012/2.

A szerkesztőbizottság társelnökei: Vókó György, Kukorelli István

Főszerkesztő: Koltay András

A szerkesztőbizottság tagjai:

Belső tagok: Bándi Gyula egyetemi tanár, Burián László egyetemi tanár
Csehi Zoltán egyetemi docens, Harsági Viktória egyetemi docens
Horváth Attila egyetemi docens, Kovács Péter egyetemi tanár
Schanda Balázs egyetemi tanár, Varga Zs. András egyetemi tanár
Vókó György egyetemi tanár

Külső tagok: Boleratzky Lóránd egyetemi magántanár
Harmathy Attila professor emeritus, Kecskés László egyetemi tanár
Király Miklós egyetemi tanár, Kukorelli István egyetemi tanár
Mezey Barna egyetemi tanár, Révész T. Mihály egyetemi docens
Trócsányi László egyetemi tanár, Várnay Ernő egyetemi tanár
Vékás Lajos professor emeritus

Szerkesztőség: Koltay András egyetemi docens
Paksy Máté egyetemi adjunktus, Szabó Sarolta egyetemi adjunktus
E számunk vendégszerkesztője Frivaldszky János

Technikai szerkesztő és titkár: Szakaliné Szeder Andrea

A szerkesztőség elérhetőségei:

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar
Dékáni Titkárság
1088 Budapest, Szentkirályi u. 28–30.
Telefon: (36) 1 429-7221 – Fax: (36) 1 429-7222
www.ias.ppke.hu
E-mail: ias@jak.ppke.hu

Tördelés és nyomdai munkák: *mondAe Kft.*

Felelős vezető: Nagy László

Kiadja: Szent István Társulat

Az Apostoli Szentszék Könyvkiadója

Felelős kiadó: Rózsa Huba alelnök

Felelős kiadóvezető: Farkas Olivér igazgató

1055 Budapest, Veres Pálné u. 24.

www.stephanus.hu

E-mail: szit@stephanus.hu

A folyóirat tartalma anonim módon lektorált.

TARTALOMJEGYZÉK

SZERKESZTŐSÉGI KÖSZÖNTŐ	5
IN MEMORIAM GÁL GYULA	
BÁNREVY Gábor: Búcsú Gál Gyulától	7
GÁL Gyula: Az égitestek jogi helyzete	9
ÖT KÉRDÉS A JOGÁSZAT ÉS JOGTUDOMÁNY PILLANATNYI ÁLLÁSÁRÓL	
Csehi Zoltán, Jobbágyi Gábor és Kovács Péter tanulmányai	17
ACTA	
<i>A család belső alkotmánya – család az alaptörvényben és a jogalkotásban (Konferencia-eloadások, 2011. december 16., PPKE JÁK)</i>	
Beköszöntő	41
ANDRÁSI Dorottya: A termékenységistennők: <i>Tellus</i> és <i>Ceres</i> , valamint <i>Vesta</i> szerepe a római családi és közösségi életben	43
ERDŐDY János: Megjegyzések a familia római jogi fogalmához	49
FRIVALDSZKY János: Szempontok a családvédelmi törvény értékeléséhez	57
KLICSU László: Családi adópolitika az új alaptörvény fényében	71
SCHANDA Balázs: A jog lehetőségei a család védelmére	77
SZIGETI Andrea: Gondolatok a család és a társadalmi szolidaritás szabályozásának összefüggéseiről	89
TURGONYI Zoltán: A házasság természetjogi alapjai	99
VARGA Zs. András: A házasságra és a családra vonatkozó rendelkezések változása az alkotmányozás során	119
<i>Tanulmányok</i>	
Aleš GALIČ: A polgári eljárásjog fejlődése Szlovéniában az ezredfordulón	129
GYENEY Laura: Uniós polgárság: a piacorientált szemlélettől való elszakadás göröngyös útja	141

RIXER Ádám: Jog és szépirodalom	165
SZUROMI Szabolcs Anzelm O.Praem.: Megjegyzések a katolikus papképzésre vonatkozó egyházfegyelemhez, a kezdetektől a 12. századig	195

DISSERTATIONES

BÉRCES Viktor: A védő mint a büntetőeljárás önálló és független szereplőjének megjelenése az egyetemes és magyar jogtörténetben	203
HORVÁTH E. Írisz: Egyszerűsített polgári peres eljárás Svájcban	221
PATYI Gergely: Az ügyvédi hivatásrendre vonatkozó európai uniós szabályozás és esetjog rövid ismertetése	233

VARIA

<i>Tisztelgés Wolfgang Waldstein, egyetemünk díszdoktora előtt</i>	
EL BEHEIRI Nadja – SCHANDA Balázs: Laudatio Wolfgang Waldstein professzor díszdoktorrá avatása alkalmából	247
Wolfgang WALDSTEIN: Olyan esetekről, amikor a természetjog győzött a hasznosság fölött	251
Wolfgang WALDSTEIN: <i>A szívébe írva. A természetjog mint az emberi társadalom alapja</i> (Paksy Máté)	254
<i>Az Európai Unió keresztény gyökerei</i>	
SZABÓ Marcel: Európai identitás és a Lisszaboni Szerződés	261
Ronan MCCREA: <i>Religion and the Public Order of the European Union</i> (Püskösty András)	267
Joseph H. H. WEILER: <i>Keresztény Európa</i> (Láncos Petra Lea)	274
SUMMA	279

ELŐFIZETÉS

Kérjük, támogassa előfizetéssel munkánkat! A Iustum Aequum Salutare előfizethető egy évre 9000 Ft-ért, amely összeg magában foglalja az évente megjelenő négy szám, valamint a postaköltség ellenértékét.

Amennyiben előfizet a folyóiratra, az egyes számokat postán juttatjuk el az Ön által megjelölt címre. Ha igényt tart rá, a folyóirat korábbi számait is rendelkezésére bocsátjuk, mégpedig kedvezményes, számonkénti 1900 Ft-os áron.

Előfizetési igényét – a szükséges adatok megjelölésével – kérem, jelezze a folyóirat szerkesztőjének (a jelzést követően küldjük a számlát, amelynek ellentételezésével az előfizetés megtörténik): Dr. Koltay András, PPKE JÁK, 1088 Budapest, Szentkirályi u. 28–30., e-mail: koltay.andras@jak.ppk.hu.

SZERKESZTŐSÉGI KÖSZÖNTŐ

Hét esztendő telt el azóta, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának tudományos folyóiratának, a *Iustum Aequum Salutare*-nak (IAS) az első száma megjelent.

Az alapítás óta eltelt idő alatt a folyóirat a Kar olyan önálló szakmai fórumává vált, ahol az universitas minden tagja kifejtheti álláspontját, a tájékozódni vágyó szakember pedig a legváltozatosabb jogtudományi álláspontokkal ismerkedhet meg.

Az eddig megszerzett tapasztalat birtokában a szerkesztőbizottság és a szerkesztőség elérkezettnek látta az időt a megújulásra. E megújulás működési és tartalmi változásokkal hozott magával.

A Kari Tanács által adott felhatalmazást követően megszületett szerkesztőbizottsági döntés módosulást és bővülést eredményezett a folyóirat szerkesztőségének és szerkesztőbizottságának összetételében.

Az új működési rendben a folyóirat irányultságát, a szerkesztési tevékenység alapvetéseit a szerkesztőbizottság határozza meg, amelyben hangsúlyos szerepet kapnak a 'külső', tehát nem a Karhoz kötődő tekintélyes oktatók. Az operatív munka pedig a kisebb létszámú szerkesztőségre hárul. (A megújult személyi összetételről részletesebben az impresszumból tájékozódhat.)

Lényegi tartalmi változás és egyben komoly előrelépés, hogy a folyóirathoz beérkező (az Acta és a Dissertationes rovatban közölni kívánt) kéziratok anonim módon, az érintett tudományterület elismert szakértői által lektorálásra kerülnek, még magasabbra emelve ezzel az IAS színvonalát és tudományos elismertségét.

Mindezeket túl, a folyóirat teljes tartalma a papíralapú megjelenéssel közel egy időben hozzáférhetővé válik a világhálón is.

A folyóirat szerzőinek 'universitas'-át továbbra is a Kar oktatói, doktoranduszai, kiemelkedő eredményeket elért hallgatói, valamint a külső szerzők alkotják.

A folyóirat állandó rovatainak felosztása is változatlan: az első rovat (Acta) tartalmazza a tudományos minősítéssel bíró oktatók tanulmányait, a második (Dissertationes) a fiatalabb oktatók és a hallgatók tanulmányait közli, míg a harmadik (Varia) könyvrecenziókat, konferencia-beszámolókat és egyéb közleményeket tartalmaz. Ez utóbbi tekintetében a folyóirat kiváló lehetőséget nyújt a Karhoz kötődő rendezvények, konferenciák, szimpóziumok részletes beszámolóinak megjelentetésére, ezáltal a sokszínű egyetemi tudományos élet széleskörű bemutatására.

Az idei első szám megjelenésével a megújult szerkesztőség ezúton is köszönti az Olvasót úgy is, mint eddigi és/vagy leendő Szerzőt, és szeretettel hívja a jövőben is szakmai, tudományos együttgondolkodásra, együttműködésre!

Budapest, 2012. március

A SZERKESZTŐSÉG

(A szerkesztőségi köszöntő technikai okokból kimaradt az első számból; a hiányt a szerkesztőség ezúton pótolta.)